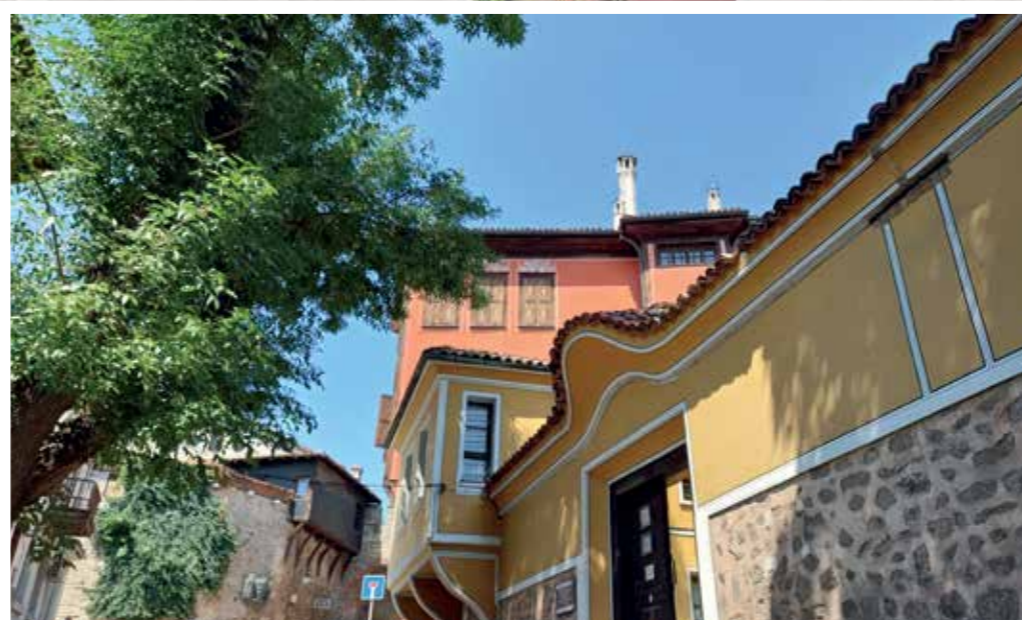

БРДОВИТИ БУГАРСКИ ГРАД

Смештен на раскрсници између Истока и Запада у плодној равници Тракије, Пловдив је од давнина дом многим националностима. Изграђен на шест брда, усидрених између Балканских и Родопских планина, овај град у региону јужне централне Бугарске познат је и као *град у брдима*

Пише НАТАША ВУКОВИЋ
Фото NATANIA TRAVEL

З ахваљујући сарадњи са Бугарском туристичком организацијом, имала сам прилику да посетим дивни Пловдив током прес туре у августу ове године. С обзиром на то да је ово била моја прва посета Бугарској, морам признати да је ова земља премашила моја очекивања. Један од најлепших градова које смо посетили свакако је Пловдив, који је последњих година постао изузетно популарна туристичка дестинација. Иначе, у питању је најстарији стално насељени европски град.

Пут у прошлост

Према археолошким остацима, људи су овде живели 6.000 година пре нове ере. Због свог специфичног положаја на раскрсници између данашње Европе и Азије, регија Тракије је током историје освајана много пута. Први становници били су Трачани, да би их 342. године нове ере освојили Македонци под владавином Филипа II Македонског, оца Александра Великог. У његову част, град је добио име *Филипополис* (Филипов град). Затим је у 1. веку Пловдив постао део Римског царства и звао се Тримонтум, што у преводу значи град три брда. Тада се простирао на три брда и максимално економски развио, имао је многе јавне зграде, водовод и канализацију. У 4. веку био је део Источног римског царства, да би средином 6. века ово подручје населила словенска племена. Године 836. под влашћу бугарског владара кана Маламира, Пловдив је постао део Првог бугарског царства. Потом је град освојила крсташка војска Фридриха Барбаросе 1189. године, а затим 1205. године и Калојан, бугарски цар. Османлије су га заузеле 1371. године и промениле му име у Филибе. Након битке код Филипополиса 1878. године, Пловдив је ослобођен од турске власти. Међутим, према Берлинском конгресу, постао је главни град Источне Румелије, аутономне области у Османлијском царству и био је одвојен од Кнежевине Бугарске. Локално становништво је извршило пуч 6. септембра 1885. године, што је био почетак борбе за независност и чин уједињења Кнежевине Бугарске и Источне Румелије. Овај дан се слави као Дан уједињења и истовремено Дан града Пловдива.

Модерни Пловдив

Након уједињења, Пловдив постаје други најзначајнији град у Бугарској после Софије. Било је то време националног препорода у земљи и формирања властитог идентитета. Тада су многи богати трговци изградили лепе декорисане куће са резбареним дрвеним намештајем и таваницама, те фасадама које су такође биле разнобојно украшене, дајући кварту пловдивских кућа специфичан изглед. Овај стил архитектуре можемо видети и данас.

Пловдив је временом постао један од најважнијих економских, образовних и транспортних центара у Бугарској. Такође, он је и културна престоница Бугарске, а ту потврду званично је и добио 2019. године када је постао Европска престоница културе. Оно што му даје посебан шмек јесте његова мултикултуралност. Наиме, у Пловдиву живи око 380.000 становника, припадника различитих етничких група које чине Бугари, Јермени, Турци, Јевреји и Роми.

Шта видети

Највеће интересовање влада за Стари град, који је смештен на три брда: Џамбаз, Небет и Таксим. Шетња каменим и уским улицима враћа вас у прошлост и период националног препорода. На сваком углу можете

видети куће и зграде углавном из 19. века окречене у разне боје које Пловдиву дају неодољиву живописност. Неке од њих претворене су у галерије, музеје, ресторани и хотеле. Испред утврђених зидина града налази се Црква Свете Недеље, једна од најстаријих цркава у граду, изграђена 1578. и обновљена 1831. године.

У близини цркве налази се Регионални историјски музеј, смештен у прелепој згради наранџасте боје.

Хисар капија

Поред музеја можете видети утврђене зидине града и Хисар капију, изграђену у 11. веку на остацима из римског доба, која је некада била један од три улаза у Стари град. Садашњи изглед капије формиран је у 13. и 14. веку, с тим што је делимично рестаурирана током 20. века и представља један од најпрепознатљивијих симбола града и туристичку атракцију.

Кујумџијска кућа

Регионални етнографски музеј Пловдив налази се у Кујумџијској кући и представља други по величини музеј те врсте у Бугарској.

За мене је ово најлепша зграда у Старом граду! Некада је то била кућа Аргирија Кујумџије, богатог трговца из Пловдива, изграђена 1847. у барокном стилу. Крајем 19. века претворена је у женски интернат, а након тога у фабрику шешира. Године 1930. кућу је откупио трговац дуваном Антонио Коларо, али је већ 1938. године, на иницијативу општине Пловдив, ово здање постало Регионални етнографски музеј. Од 1943. године кућа је отворена за посетиоце, а данас важи за истински национални споменик културе. Комплекс има дванаест соба и све их красе дрвени изрезбарени плафони. У музеју се налази више од 60.000 предмета који представљају

традицију становништва Пловдива и његово културно и економско окружење. Овде можете видети колекције предмета који су се користили у пољопривреди, старо оружје, производе од бакра, златарску радионицу са накитом, предмете из ковачке радионице... Такође, можете видети традиционалне народне ношње, намештај, грнчарију, музичке инструменте, тканине, ћилиме и обредне реквизите, као и многе фотографије.

Старе цркве

Црква Светог Константина и Хелене једна је од најстаријих хришћанских цркава у Пловдиву саграђена на месту древног паганског храма из 337. године. Неколико пута је рушена и обнављана, а посвећена је цару Константину Великом и његовој мајци Хелени. Садашња црква датира из 1832. године, а одмах до ње се уздиже 13 метара висок торањ из 60-их година 19. века.

Још једна занимљива православна црква јесте Црква Успења Пресвете Богородице. Подигнута је на месту некадашње цркве из 9. века, а обновљена је 1186. године. Тада је и постала део манастира, али су је Турци 1371. године потпуно уништили. Данашња црква је из 1844. године и била је и остала главна црква у граду.

Античке рушевине

У близини живописних зграда Старог града наићи ћете на античке рушевине из римског периода, као што су позориште, стадион и форум. Римско позориште налази се између Таксим брда и Џамбаза. Изграђено је у 1. веку за време владавине римског цара Домицијана и једно је од најбоље очуваних античких позоришта на свету. Коришћено је све до 5. века када га је вероватно разорио земљотрес. Позориште је имало гледалиште са 28 концентричних редова мермерних степеништа, а неки од њих су нумерисани за важне личности. Верује се да је могло да угости између 5.000 и 7.000 гледалаца. Позорница има облик потковице, окружена је зидовима и украшена разним статуама. Занимљиво је да је откривено седамдесетих

година током ископавања које је настало услед клизишта. Његова рестаурација сматра се једним од најбоље изведених конзервационих радова у Бугарској, а данас се у њему организују разне културне представе, концерти и јавни догађаји.

Међу античким остацима издваја се и стадион Филипополис изграђен у 2. веку нове ере, за време владавине цара Хадријана. Налази се у центру данашњег модерног Пловдива, на тргу Џумаја. Стадион је био дугачак приближно 240 и широк 50 метара, а могао је да прими око 30.000 гледалаца. Према натписима, на стадиону су се одржавале игре сличне грчким Пителијским играма. Данас можемо видети само његов северни део. Заправо, шетате се по рушевинама античког стадиона јер његов највећи део и даље лежи испод зграда на главном тргу који је окружен модерним зградама. Од њега креће два километра дуга главна пешачка улица испуњена бројним продавницама и кафићима која је савршена за шетњу и куповину.

Џумаја џамија

Ова светиња налази се у непосредној близини стадиона Филипополис. Грађена је 1363–1364. године на месту некадашње Саборне цркве Свете Петке Тарновске након што су Османлије освојиле град Пловдив. У 15. веку, за време султана Мурада I, стара зграда је уништена и замењена великом џамијом. Иначе, ова џамија је једна од најстаријих и највећих османлијских грађевина на Балкану.

Капана

Један од најзанимљивијих делова савременог Пловдива смештен је на малом подручју између главне улице и Старог града. Капана представља живописну уметничка четврт и у преводу значи *замка* јер њена мрежа малих улица ствара осећај да сте изгубљени или заробљени. Кварт

је фантастичан, са шареним кућицама, малим терасама, занатским радњицама, украсним празничним декорацијама, муралима, кафићима, пивницама, ресторанима и ноћним клубовима. Овде се организују разни јавни догађаји. Пошто је дан био веома топао па смо се уморили од шетње, направили смо паузу и ручали у ресторану *Паваж*. Све што смо пробали било је веома укусно: салате, свињска ребарца, риба... и заиста сам се одушевила када сам на менију пронашла своју омиљену лимуну са мастиком. Пошто је *Паваж* најбољи ресторан у Капани, увек је препун гостију и зато је боље да резервишете своје место на време.

Како доћи до Пловдива

Пловдив има аутобуску и железничку станицу, као и аеродром. До њега можете стићи ауто-путем од Софије, удаљене око 145 км (отприлике сат и по вожње), док је од Бургаса, града на Црном мору, који је био наше следеће одређиште, удаљен око 254 км.

Најбоље време за посету је од маја до октобра. Најтоплији месеци су јул и август када је град препун туриста, а цене смештаја су мало веће него у осталим месецима. Заиста сам уживала у шетњи градом где се прошлост и садашњост савршено преплићу у свакодневном животу. Надам се да ћете, као и ја, пожелети да се изгубите у овом дивном и вечном граду и да ће Пловдив бити једно од ваших следећих дестинација. Ако се одлучите да га посетите, не заборавите да уживате у укусној бугарској храни и фантастичним винама. ■

